

آرمان خواهی ، گنج گم شده امروز دانشجو

آرمان خواهی در نگاه رهبر معظم انقلاب نخستین فریضه دانشجویی، در نقطه مقابل محافظه کاری و با نگاه به واقعیت ها و واقع گرایی است؛ نمی شود نام دانشجو را بر زبان آورد اما از شاخصه اصلی او اولین فریضه اش چشم پوشاند. آری آرمان خواهی گنج گم شده امروز دانشجو، دانشگاه و جامعه است. واژه ای آشنا که بی شک جنبه شعاری اش را بسیار شنیده ایم. ولی چرا بیش از هر چیز با نام دانشجو و دانشگاه گره می خورد، واژه هایی اشنا در ادبیات جنبش های دانشجویی که گویی این روزها تا حدودی در مقام عمل با یکدیگر پیگانه اند.

نام دانشجو را که بر زبان می آوری توقعی خاص را در همگان برمی انگیزد. نگاهی خاص، متفاوت و ویژه تر نسبت به آنچه عوام در ذهن می پرورند. دوران دانشجویی و خصلت های جوانی، شور، نشاط و شجاعتی که جوان را در برمی گیرد خواسته یا ناخواسته نگاه ها و مطالبات آرمانی را به سمت و سوی خود معطوف می کند.

دانشجو به تعبیری همچون قطره ای است در دریایی چون دانشگاه که اخلاف سلایق و تضارب آرا در آن موج می زند آنچه می تواند این دریای موج را به رغم موانع پیش روی به سر منزل مقصود برساند و به جریان اقیانوسی جامعه پیوند دهد؛ ذهن بویای دانشجو جوشش و تبلوری است از جنس میل به کمال و جاودانگی در وجود تک تک این قطرات که همراهی شان می کند در مسیری واحد و همبستگی ای عمیق برای حرکت و شنبایی همسو در مسیر تکامل و دستیابی به چشم اندازی که ترسیم می کند.

آری این همان نگاه آرمانی است که می تواند افق هایی را در ذهن دانشجو و قشر فرهیخته دانشگاهی ترسیم کند تا صرف نظر از تفاوت در دیدگاه ها شوق حرکت در این مسیر را در وجودش برانگیزد. آرمان های دانشجویی برای ما مشخص اند «مسئله علم، عدالت خواهی، آزاداندیشی و آزادی خواهی» اما چه کرده ایم و به راستی دانشجو و رویکرد جامعه دانشگاهی مقدر اینها را در اذهان متبادر می کنند و تا کجا همچون جوانانی که برای آرمان و آرمان گرایی انقلاب کردند و سال ها با دفاع مقدس پای آن ایستادگی کردند در این راه ثابت قدم هستیم؟!

در بازخوانی این آرمان ها و دیدی آسیب شناسانه باید گفت امروز که مصداق بازآرمان خواهی در جوامع جهانی و در حوزه چالش های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی مساله عدالت است آن هم در فضایی آکنده از شعارهایی که به واقعیت نمی گرایند، این مساله برای ماندگاری و عمق یابی تنها مطالبه و خواست دانشجو جوان را به عنوان پیش قدم و مسئول نسبت به این آرمان ها می طلبد.

امروز که گرایش به غرب در دانشگاه ها جبهه گیری می کند و تفرکات تزریق شده از سوی برخی به اصطلاح روشنفکران ذهن جوان را سیطره می کند و به جهت گیری هایی او می دارد که متناقض با واقعیت هاست کاکرزد ما در تبیین جایگاه آزا دکتری و آزاد یخواهی کجاست؟!

اقت جریان دانشجویی و آنچه دشمن امروز در پی آن است بی تفاوتی و یا صرفا فرو رفتن دانشجو در نگاه سطحی به مسائل است که در نتیجه آن به سادگی جهت گیری دانشگاه را متزلزل کرده به این سو آن سو می کشاند «اما از آن روزی باید ترسید که دانشجو ما در دانشگاه انگیزه طرح مساله، طرح سؤال، طرح درخواست نداشته باشد.»

حرکت ها برای سوق به آرمان ها و نیل به آرمان خواهی بیشتوانه می خواهد که این پشتوانه همان مطالبه، پیگیری و جریان سازی است. «جوان باید مطالبه کند، باید احساس کند که این مطالبه سودمند وثمر بخش است.» نگاه به مطالبه گری و توجه به نقش آن در گفتمان سازی که راه اثرگذاری جنبش های دانشجویی است باید واقع بینانه باشد.

لذا «به دنبال این نباشیم که محیط دانشجویی محیط تصمیم گیری باشد این نه به نفع دانشجوست و نه اقدامی که صورت می گیرد، دنبال این باشیم که محیط دانشجویی تصمیم سازی کند» لیکن وظیفه دانشجو و انتظار از جامعه دانشگاهی در راه حفظ، تعالی و نیل به آرمان هایش بصیرت افزایی، بحث و تفکر در خصوص مسائل مختلف و سپس رصد، نقد و ارائه راهکارهایی جهت پیشرفت خواهد بود اما اگر نگاه آرمان گراییانه دانشجو و جنبش دانشجویی ضعیف شود بی شک این جریان نیروی محرک خود را در پیشبرد اهداف و مقاصدش از دست داده است؛ پس بد نیست گاهی به بازخوانی این آرمان ها بپردازیم.

«بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانشجویان، نخبگان و مسئولان دانشگاه ها»

چگونه به تحقق آرمان ها و گفتمان انقلاب اسلامی کمک کنیم؟

مطالبه گری بدون مخرج مشترک با دشمن

نیست که ما آن جایی که نباید پرخاش کنیم، بیخودی پرخاش کنیم. انقلابیگری به آن است که ما مواضع اسلامی و انقلابی را قاطعانه و بدون رودربایستی و مرعوب شدن و خام شدن در مقابل برخی از چهره های امیدبخش کاذب، حفظ کنیم.» ۱۳۶۸/۵/۳۱ برخورد شعاری و تشریفاتی با آرمان های انقلاب اسلامی امری است که باید از آن به شدت پرهیز کرد؛ از این رو باید مطالبات دقیق بیان شده و راهکارهای منطقی برای حل مسأله تدبیر شده و با صبر و پشتکار و جدیت و پافشاری بر آرمان ها و مسیر درست، در مسیر تحقق آن حرکت کرد. «برچم آرمان خواهی و مطالبه گری را زمین نگذارید.» ۱۳۹۹/۲/۲۸ «واقعیات مثبت را هم ببینید» ۱۳۹۶/۳/۱۷ «دچار انفعال نشوید و امیدآفرینی کنید.» ۱۴۰۰/۲/۲۱ «به جریان رسانه ای دشمن، نگاه سوءظن آمیز داشته باشید.» ۱۳۹۵/۴/۱۲ «مطالبه گری را با ارائه راه حل های خوب همراه کنید.» ۱۳۹۹/۲/۲۸ «دچار انفعال نشوید و امیدآفرینی کنید.» ۱۴۰۰/۲/۲۱ برخی از توصیه های رهبر انقلاب اسلامی است که کنشگران و مطالبه گران به آن توجه دارند تا دشمن از مطالبات بحق، سوء استفاده نکنند.

مطالبه گری مساوی با آرمان خواهی

در پایان این که مطالبه گری موجب می شود تا راه درست گم نشود و آرمان های مهم انقلاب اسلامی همچون عدالت، استقلال، رفع فساد و تمدن اسلامی و گفتمان عدالت، اقتصاد دانش بنیان، پیشرفت ایرانی اسلامی و... محقق شود؛ از این رو مطالبه گری باید پیوسته و همیشگی باشد؛ «این برچم آرمان خواهی و مطالبه گری را زمین نگذارید... این [مطالبه گری] بسیار چیز باارزشی است؛ این مطالبه گری را از دست ندهید، این آرمان خواهی را از دست [ندهید]. اینها آرمان خواهی است؛ ممکن است بعضی از این چیزهایی که شما مطالبه می کنید عملی نباشد که واقع قضیه هم همین است؛ یعنی وقتی انسان وارد عمل شد مشکلات کار میدانی برای او بیشتر آشکار می شود، معلوم می شود که همه آن چیزهایی که می خواستیم، یا نمی توانسته عملی بشود یا نمی توانسته به این زودی عملی بشود؛ لکن خود این آرمان خواهی باارزش است.» ۱۳۹۹/۲/۲۸

کوتاه در جراید و مطبوعات روزگار گذشته، می توان آنها را یافت که برخی چگونه با ژست منورالفکری! درصدد بودند تا به مردم بقولانند که ضعیف هستند. «یکی از شیوه های دشمن ناامید کردن جوان های ما است؛ این که ما نمی توانیم، نمی شود در مقابل اینها ایستاد که همین طور می بینید متأسفانه عده ای بلندگوی دشمن شده اند که همین چیزها را در فضای جامعه پراکنند که نمی شود در مقابل اینها ایستاد؛ چرا نمی شود؟ جمهوری اسلامی در مقابل زیاده خواهی دشمنان ایستاده است و در همه موارد بر دشمن پیروز شده! چطور شما می گوید نمی شود؟» ۱۳۹۶/۹/۱ نمونه بارز این پیروزی تاریخی ملت ایران، شکست جریان معاند و ایوزبیسون خارجی و تعدادی از وطن فروشان بود که هرچه در توان داشتند در فتنه ترکیبی سال ۱۴۰۱ به میدان آوردند اما در نهایت با حضور مردم در صحنه دفاع از انقلاب اسلامی، دچار تشتت و اختلاف عمیق شدند تا جایی که این روزها، کاربران اجاره ای و اکانت های غیرواقعی آنان به توپخانه ای علیه یکدیگر تبدیل شده و فحش و ناسزا نثار یکدیگر می کنند و همه بودجه های هنگفت آمریکایی برای ایجاد فتنه در میان ملت ایران را در زباله دان می ریزند.

مطالبه گری چرا و چگونه؟

مطالبه گران انقلابی و افسران جبهه جنگ نرم اما با درک رسالت خویش، مراقب هستند تا در زمین دشمن بازی نکنند و جورچین فتنه او را تکمیل نسازند. فعال و کنشگر اجتماعی مطالبه گر، محافظه کاری ندارد اما راه و رسم کار درست و انقلابی را می داند و مراقب است تا در بیان انتقاد و اعتراض با دشمن مخرج مشترک پیدا نکند.

مطالبه گر انقلابی به خوبی می داند که اگرچه علاج مسائل کشور پافشاری بر همین مسائل انقلابی و شعارهای انقلابی و راه انقلابی است...» ۱۳۹۸/۷/۴ اما «انقلابیگری به این

نگاه

تبیین و گفتمان سازی برای تحقق آرمان ها

دیگر دارند.» ۱۳۶۸/۳/۲۳ به این دلیل که «دانشجویان طبقه پیشو و پیشاهنگ و زنده و بانشاط و پرتوازه بیکره اجتماع هستند.» ۱۳۶۸/۳/۲۳ جنبه مهمی از این نقش آفرینی در زمینه حرکت علمی تجلی می یابد؛ «هیچ چیز نباید موجب بشود که در حرکت علمی آنها اندک توقفی و تعللی به وجود بیاید.» ۱۳۶۸/۳/۲۳ اهمیت مجاهدت علمی این است که «امروز یکی از نیازهای اساسی و درجه یک کشور، نیاز علمی است. اگر چنانچه ما نتوانستیم در عرصه علمی، پیشرفت هایی را که تا امروز بجمدا... به دست آمده است، با همین سرعت دنبال کنیم، هم در زمینه مشکلات اقتصادی، هم در زمینه مشکلات سیاسی، هم در زمینه مشکلات اجتماعی، هم در زمینه مسائل بین المللی، مطمئنا گره گشایی های بزرگی خواهد شد.» ۱۳۹۲/۵/۶ بنابراین، «امروز یکی از پایه ای ترین گفتمان های کنونی کشور ما باید گفتمان پیشرفت علم و فناوری باشد؛ این پرو برگرد ندارد.» ۱۳۸۷/۶/۵

جوانان، پیشران حرکت در گام دوم انقلاب

واقعیت این است که ایران اسلامی دارای ظرفیت های فراوانی است. فعال سازی این ظرفیت ها در مسیر تحقق

مطالبه گری ضرورتی انقلابی

مطالبه کردن و در میدان وارد شدن از برکات انقلاب اسلامی بود؛ «ا مام... ملت خمود و تسلیم را تبدیل کردند به یک ملت مطالبه گر» ۱۳۹۹/۳/۱۴ در طول این سال ها هم حضرت آیت... خامنه ای مشوق مطالبه گری بوده و بارها بر ضرورت مطالبه گری تاکید و چگونگی و شرایط آن را تبیین کرده اند «مطالبه گری کنید و از مسئولان بخواهید که کار جدی بکنند.» ۱۴۰۱/۲/۶

اهمیت مطالبه گری این است که می تواند به تحقق گفتمان انقلاب اسلامی کمک کند و همه عوامل دخیل انسانی در مسیر عملیاتی شدن گفتمان و ارزش ها را به حرکت انداخته تا اقدامات مؤثر یکی پس از دیگری انجام شود؛ «باید نظارت بشود، باید کنترل بشود، باید دنبال گیری بشود، باید رصد بشود، باید مطالبه دائمی بشود.» ۱۳۹۵/۴/۱۲

مطالبه گری اگر درست و صحیح صورت بگیرد، مصداقی از ارزش های دینی است؛ «در اسلام هم نهی از منکر با امر به معروف همراه است. نهی از منکر همان اعتراض است. امر به معروف یعنی پیش نهاد، ارائه راه حل. ارائه کاری که باید انجام بگیرد و می تواند انجام بگیرد؛ اینها با هم هستند؛ بنابراین مطالبه گری را حتما با ارائه راه حل و دادن راه حل های خوب و قابل قبول همراه کنید.» ۱۳۹۹/۲/۲۸

با دشمن مخرج مشترک پیدا نکنید

یکی از توصیه های رهبر انقلاب اسلامی در دیدار اخیر با بسیجیان، توجه دادن به این نکته مهم بود که «بسیجی ممکن است به یک مطلبی، به یک واقعیتی، به یک شخصی معترض باشد؛ هیچ اشکالی ندارد اما هنجار شکنی نمی کند، با دشمن... مخرج مشترک پیدا نمی کند.» ۱۴۰۲/۹/۸ توصیه ای که ایشان در دیدار با دانشجویان هم بیشتر تاکید داشتند؛ «در مطالبه گری ها... که من به شما توصیه مطالبه گری می کنم - مراقبت کنید دشمن نتواند از مطالبه بحق شما سوء استفاده کند؛ هم در صورت بندی مسأله، هم در راه حل که ارائه می دهید، سعی کنید با دشمن وجه مشترک و مانند اینها پیدا نکنید؛ مخرج مشترک

از جمله وظایف مهم جنبش دانشجویی، آرمان خواهی است که با گفتمان سازی و تصمیم سازی عملی می شود؛ «ممکن است کسی بگوید ما این آرمان ها را چه جوری دنبال بکنیم؟ ما که در کشور اثری نداریم؛ یک عده مدیرانی هستند، دارند کار خودشان را می کنند، ما هم اینجا شعار می دهیم، حرف می زنیم. این اشتباه در فهم مسأله است؛ هرگز این جوری نیست. دانشجو تصمیم ساز و گفتمان ساز است. شما وقتی که یک آرمانی را دنبال می کنید، می گوید، تکرار می کنید و بجای ای آن می ایستید، این یک گفتمان در جامعه ایجاد می کند، این موجب تصمیم سازی می شود.» ۱۳۹۲/۴/۲۰

جنبش دانشجویی باید «گفتمان های اصلی؛ یعنی عدالت، اقتصاد دانش بنیان، پیشرفت ایرانی ـ اسلامی، شتاب در یافته های علمی را تقویت کند.» ۱۳۹۲/۴/۱۲ در این زمینه مسأله تبیین اهمیت می یابد؛ «تبیین هم در محیط دانشجویی است، هم در محیط بیرون دانشجویی... مسأله نماز جمعه و امتثال اینها که اینها گفتمان درست می کند، اینها فکر و مطالبه عمومی ایجاد می کند و این خیلی باارزش است. کشور را می کشاند به یک سمت شخصی، البته تداوم کاری، استقامت، درست گفتن و تکرار لازم دارد.» ۱۳۹۵/۴/۱۲

جهاد علمی و گره گشایی از مشکلات کشور

«در این نظام مردمی، دانشجویان در سازندگی آینده و ترسیم حرکت عمومی جامعه، نقشی باید داشته باشند بیش از آنچه در جاهای

